

ST.

CLARA

**SOLLEMNITAS
SANCTÆ CLARÆ ASSISIENSIS
2011**

Litteræ Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum

FRANCISZEK I KLARA: DWA IMIONA, DWA FENOMENY, DWIE LEGENDY

W Jubileuszowym Roku 800-lecia powstania Zakonu Ubogich Sióstr

Najdroższe Ubogie Siostry,
niech Pan obdarzy Was pokojem!

16 kwietnia 2011 r. w łączności ze wszystkimi duchowymi córkami Św. Klary z Asyżu rozpoczęliśmy uroczyste w Asyżu jubileuszowe obchody 800-lecia nawrócenia Klary oraz założenia Zakonu Ubogich Sióstr. Wydarzeniu otwarcia Jubileuszu towarzyszyła modlitwa pierwszych Nieszporów Niedzieli Palmowej, celebrowanych w katedrze Św. Rufina, którym przewodniczył miejscowy Biskup, J.E. Domenico Sorrentino. Po ich zakończeniu wyruszyła z katedry w kierunku Bazyliki Matki Bożej Anielskiej uroczysta procesja, w której uczestniczyli Franciszkanie, Zakonnicy i Siostry zakonne oraz liczni wierni. Tam bowiem, w Porcunkuli, u Matki Bożej Anielskiej, młoda Klara - pozostawiając «dom, miasto i rodzinę» udała się, aby poświęcić się Panu «*przed ołtarzem Maryi*» (Lg 8) i w ten sposób objąć *sposób życia*, jaki wskazał jej Franciszek (TKI 5) i który później, Papież Innocenty IV pobłogosławił, zatwierdzając Regułę Zakonu Ubogich Sióstr. Procesja zatrzymała się w kilku znaczących miejscach, gdzie Ubogie Siostry strzegą, żyją i przekazują przykład życia ewangelicznej niewiasty Klary, która wszystko oparła na Ewangelii Pana naszego Jezusa Chrystusa: Protomonaster, a także klasztory Św. Cyryka i Św. Kolety.

Wzruszającą była możliwość przeżycia na nowo ważnych wydarzeń z życia Św. Klary: jej konsekrację i przystąpienie od dzieła Franciszka, której znakiem było obcięcie włosów; założenie Zakonu Ubogich Sióstr; możliwość wieczornego przejścia ulicami Asyżu aż do Bazyliki Matki Bożej Anielskiej, ubogaconego śpiewem pieśni i lekturą fragmentów z życia i pism Św. Klary, rozświetlonego blaskiem płonących pochodni; by dotrzeć do Porcunkuli, gdzie «*Matka miłosierdzia*» zrodziła Zakon Braci Mniejszych i Zakon Ubogich Sióstr (Lg 8).

I właśnie przed Porcunkulą, w imieniu wszystkich, dziękowałem Ojcu Miłosierdzia (TKI 2) za to, że natchnął Franciszka, aby przyjął sposób

życia według Ewangelii (TKI 5) oraz za to, że obdarzył łaską powołania Klarę, która zachwyciła się «*najpiękniejszym spośród synów ludzkich*» (2L 20) tak, iż całkowicie i na zawsze zwróciła ku Niemu swój «*umysł, duszę i serce*» (3L 12-13). Wychwalałem i dziękowałem również Panu za tę niezliczoną rzeszę Ubogich Sióstr, które na przestrzeni 800 lat historii Zakonu starały się naśladować Chrystusa według sposobu życia, który zaproponowała i według którego żyła Klara z Asyżu, realizując w ten sposób prorocstwo Papieża Aleksandra IV, który przedstawiając charyzmat «*kobiety nowej*» z doliny spoletańskiej, mówił o «*wysokim drzewie, skierowanym ku niebu, z rozłożystymi gałęziami, które na gruncie Kościoła wydaje miłe owoce, i w którego przyjaznym i przyjemnym cieniu, wielu naśladowców przybyło z różnych stron i wciąż przybywają, aby kosztować jego owoców*» (BK 31). Potwierdzeniem tych słów jest fakt, że już chwili śmierci Klary było 115 klasztorów we Włoszech i 50 poza ich granicami. Na początku XIV w. było ich 413, a dziś na całym świecie jest ich ok. 1000 - wszystkie zrodzone z «*roślinki błogosławionego Franciszka*» - z blisko 15 tysiącami Sióstr.

Znaczenie Jubileuszu

Obchody jubileuszowe, które rozpoczęły się 16 kwietnia 2011 r. i zakończą się 11 sierpnia 2012 r. są czasem szczególnie sprzyjającym do ożywienia pamięci o tym wszystkim, co wydarzyło się w ciągu minionych 800 lat, aby zaproponować na nowo duchowość tej wspaniałej kobiety, a nade wszystko, aby na nowo odkryć aktualność jej przesłania.

- *Ożywcę pamięć o tych «niewiastach - jak wołał Franciszek odnawiając kościółek Św. Damiana - których sława i święte życie wielbić będą Ojca naszego niebieskiego w całym Świętym Kościele» (TKI 14). Ale chyba nawet sam Franciszek nie zdawał sobie sprawy z tego, że forma życia, którą obrała Klara, stanie się wsparciem w posłudze Następcy Św. Piotra i pomocą w*

apostolskiej misji Kościoła - jak napisał Papież Grzegorz IX do «roślinki» Franciszka i Ubogich Sióstr ze Św. Damiana w 1228 r. «*Życie Klary pod przewodnictwem Franciszka* - pisał Jan Paweł II - *nie było "pustelnicze", nawet jeśli kontemplacyjne i klauzurowe*». Papież Aleksander IV w Bulli Kanonizacyjnej, pisał: «*Klara milczała, ale wieść o niej była głośna*». Jej sława przemawiała z mocą przykładem ewangelicznego życia, gotowego, aby zanieść Chrystusa do wszystkich, którzy byli na świecie; aby wesprzeć chwiejących się; aby uczestniczyć w wydarzeniach i problemach ówczesnego czasu, uzdrawiając chore dzieci i czuwając nad swym miastem; otwierając swe wielkie serce, które obejmuje każde stworzenie, nawet to najmniejsze i najbardziej zapomniane, ponieważ naznaczone zostało dobrocią Stwórcy (por. BK 4-5; TKI 19; 3L 8; P 7.12).

- *Zaproponować na nowo duchowość Św. Klary.* W Liście do Ubogich Sióstr na zakończenie I Międzynarodowego Kongresu Prezesek Federacji Zakonu Świętej Klary, został zaproponowany trzyletni okres przygotowania do obecnego Jubileuszu, polegający na pogłębieniu następujących tematów: powołanie (2009), kontemplacja (2010), ubóstwo (2011). Wybrałyście więc bardzo konkretny sposób przygotowania się do świętowania Jubileuszu powstania Waszego Zakonu. Wytoczyłyście sobie konkretną drogę do przebycia, aby na nowo osiąść duchowość, która podtrzymuje Wasze życie i zaproponować wszystkim «*duszę*» Klary. Jako Wasz sługa i brat, poprzez listy z okazji Uroczystości Św. Klary 2008-2010, próbowałem pomóc Wam w przebyciu tej odkrywczej drogi.
- *Odkryć aktualność przesłania Św. Klary.* Na pierwszym miejscu dotyczy to Was, Drogie Siostry, które wybrałyście sposób naśladowania Chrystusa na wzór Klary z Asyżu «*zwierciadła i przykładu*». W liście, jaki Konferencja Ministrów Generalnych I Zakonu i Trzeciego Zakonu Regularnego, skierowała do Was z okazji Jubileuszu 2 lutego br., czytamy m.in.: «*Cóż zatem chcemy wspólnie świętować: wspomnienie Reguły, czy pamiątkę historii Boga z wami, który także dzisiaj udziela wam łaski, aby „zachowywać świętą Ewangelię Pana naszego Jezusa Chrystusa, żyjąc w posłuszeństwie, bez własności i w czystości?” W jaki sposób ukazać na nowo w pełni ten sposób życia, który czyni*

widzialną i wiarygodną wobec wszystkich prawdę, że „Syn Boży stał się dla nas drogą, którą nam pokazał i której nas uczył słowem i przykładem święty nasz ojciec Franciszek, prawdziwy Jego miłośnik i naśladowca”? W jaki sposób możecie być dzisiaj w Kościele i dla całej franciszkańskiej rodziny żyjącą pamięcią tego, czym my wszyscy jako ochrzczeni mamy żyć i do czego jesteśmy powołani?».

Według mnie, tym, co zachwyciło Klarę i pozwoliło jej wytrwać przez 42 lata w życiu klauzurowym była Ewangelia. Uciekając z domu odnalazła drogę wskazaną jej przez Franciszka, skoncentrowała *sposób życia* Ubogich Sióstr na «*zachowaniu świętej Ewangelii Pana naszego Jezusa Chrystusa*» (Rkl 1,2). Świadomość tego pozwala odkryć sekret «*młodości*» Klary i jej zdolność, by być punktem odniesienia dla współczesnego Kościoła i świata.

Najdroższe Siostry! Opowiedzcie nam poprzez przykład Waszego życia o tym, co kontemplujecie i czego dotykacie w Słowie Życia i w treści Ewangelii. Opowiedzcie nam Waszą obecnością, że Bóg wciąż jest Miłością, na zawsze i dla wszystkich.

25-lecie „Ducha Asyżu”

Opatrznościowo Jubileusz 800-lecia spleta się z 25 rocznicą „*Ducha Asyżu*”. Ewangeliczne doświadczenie Franciszka i Klary sprawiło, iż Jan Paweł II wybrał właśnie Asyż, aby dokonać owego historycznego gestu, jakim było spotkanie przedstawicieli wszystkich religii świata, którzy modlili się tam w intencji pokoju. To właśnie z tego spotkania narodziła się idea nazwana „*Duchem Asyżu*”. My, Franciszkanie i Fanciszkanki, narodził się w Asyżu, ale nie musimy czuć „*Ducha Asyżu*” jako powodu do rodzinnej chluby, lecz raczej jako wezwanie zobowiązujące nas, abyśmy poprzez naszą służbę wnosili konkretny wkład w tworzenie bardziej spokojnego świata.

Wy, Ubogie Siostry, macie w tym względzie bardzo wiele do zaproponowania. Jak mówił Jan Paweł II w Asyżu w 1993 r., przesłanie Franciszka i Klary można streścić «*w trzech wciąż aktualnych ewangelicznych słowach: ubóstwo, pokój i modlitwa*», i dodał: «*ubóstwo i pokój to jakby dwa oblicza tego samego misterium Chrystusa, którego świat potrzebuje bardziej niż kiedykolwiek*

wcześniej». Nawiązując zaś do myśli przewodniej Orędzia na Światowy Dzień Pokoju w 1993 r. powiedział: «*ewangeliczne ubóstwo jawi się jako źródło pokoju*».

Tymi stwierdzeniami nie chce się pominąć złożoności problemów, czy zanegować konieczność głębokich przemian. Najprościej mówiąc - nie narodzi się «*cywilizacja miłości*», jeśli na nowo w naszym życiu i wszędzie tam, gdzie jesteśmy nie umieścimy w centrum Boga; jeśli nie będziemy mieć odwagi być ubogimi, aby móc być wolnymi i wejść w świat wraz z Panią Biedą, aby na nowo zrozumieć «*tajemnicę rzeczy i spraw*» oraz ich radosne odniesienie do potrzeb ludzi.

Zakończenie

My, Bracia Mniejsi i Wy, Ubogie Siostry, nigdy nie możemy zapomnieć, o tym, że «*bracia i ubogie panie wyszli z tego świata w jednym i tym samym duchu*» (2Cel 204).

Zostaliśmy zrodzeni w tym samym Duchu, który wskazał Franciszkowi i Klarze w jaki sposób mają żyć według Ewangelii Pana naszego Jezusa Chrystusa. Według słów Jana Pawła II, które skierował do Sióstr Klarysek, nawiedzając ich klasztor w Asyżu w 1982 r.: «*Trudno jest rozdzielić imiona Franciszka i Klary, te dwa niezwykle zjawiska, dwie legendy, legendy świętości*». Obydwoje przecież ukazali pierwotny ideał franciszkański, uzupełniający się nawzajem

pójściem do świata Franciszka i jego Braci oraz trwaniem w klauzurze Klary i jej Sióstr.

Chodzi o to, aby umieć pogodzić autonomię ze wzajemną współpracą. Temat ten zostanie podjęty podczas II Międzynarodowego Kongresu Prezesek Federacji Zakonu Świętej Klary i ich Asystentów, które odbędzie się w Asyżu, w dniach 5-12 lutego 2012 r.

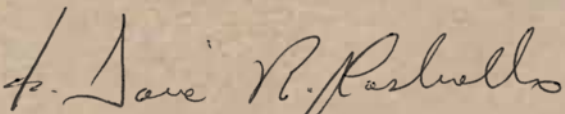
Dziś, pragnę osobiście oraz w imieniu wszystkich moich Braci odnowić zobowiązanie pozostawione nam przez Franciszka - «*zawsze otaczać Was, Ubogie Siostry, serdeczną troską i szczególnym staraniem*» (Rkl 6,3-4).

Na zakończenie mego listu chcę raz jeszcze powrócić myślą i sercem do pamiętnego wieczora, 16 kwietnia br., i ponowić życzenia, którymi zakończyłem wtedy swą homilię. Oby przeżywany Jubileusz 800-lecia konsekracji Św. Klary i powstania Zakonu Ubogich Sióstr był czasem szczególnej łaski! Oby Córki Św. Klary poznawały i przeżywały swoje powołanie będąc w świecie znakiem obecności Boga, który jest Miłością! Oby Bracia umacniali braterskie więzy z Ubogimi Siostrami! Obyśmy wszyscy widzieli w Klarze «*zwierciadło i przykład*» przynależności do Chrystusa, naszego jedyne Pana i Zbawcy.

«Pan niech będzie zawsze z wami i obyście wy zawsze z nim były» (B 16).

Rzym, 15 lipca 2011 r.
w Święto Św. Bonawentury, Doktora Kościoła

Fr. José Rodríguez Carballo, ofm
Minister Generalny Zakonu Braci Mniejszych

Prot. 102129

Na stronie tytułowej: obraz wykonany z użyciem kolorowego piasku (Kuria Genrealna, Rzym)